

Handläggare
Dahlmann Christian

Datum
2014-02-26

Diarienummer
KSN-2014-0129

Kommunstyrelsen

Policy och riktlinjer för internationellt arbete

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta policy för internationellt arbete enligt bilaga 1

Kommunstyrelsen föreslås, under förutsättning av fullmäktiges antagande av policyn, för egen del besluta

att anta riktlinjer för internationellt arbete enligt bilaga 2

Ärendet

Ekonomier integreras, informationsutbytet växer och kommunikationsmöjligheter förbättras i en fart som sällan skådats tidigare. Globaliseringen har drivit fram en värld som är alltmer sammanflätad och där vi är beroende av varandra. Uppsala kommun behöver vara beredd på de socioekonomiska, demografiska, miljömässiga och tekniska utmaningar som globaliseringen innebär. Parallellt med globaliseringen integreras EU:s medlemsländer allt mer och samarbetet över nationsgränserna ökar. EU-politik har därmed blivit inrikespolitik för EU:s medlemsstater.

För att möta utmaningar och tillvarata möjligheter behöver Uppsala kommun växla upp det internationella arbetet och skapa mer dynamiska arbets- och samarbetsformer som effektivt utnyttjar möjligheter för verksamhetsutveckling, omvärldsbevakning och positionering. Uppsala kommun nu gällande internationella strategi (**bilaga 3**) antogs 2003. Efter strategins antagande fram till idag har mycket förändrats, både inom kommunorganisationen och i omvärlden. Utvecklingen mot en allt mer globaliserad och integrerad omvärld har skapat ett behov av nya arbetssätt och delvis ny inriktning på Uppsala kommuns arbete med internationella frågor. Mot bakgrund av detta behöver Uppsala kommuns internationella strategi revideras för att klargöra ramarna, inriktning och ansvarsfördelning för kommunens internationella arbete.

Policy för internationellt arbete i Uppsala kommun är kommunens övergripande styrdokument för det internationella arbetet och antas av kommunfullmäktige. Policyn anger således kommunens övergripande syfte, vision och mål med det internationella arbetet. Vidare anger policyn inriktningen på det internationella arbetet i Uppsala kommun.

Föredragning

Inom Uppsala kommuns olika förvaltningar och bolag sker idag ett betydande arbete i form av engagemang och deltagande i internationella projekt och aktiviteter:

- - Uppsala kommuns samarbete med vänorter har pågått sedan 1947. Intensiteten i samarbetet har varierat över tiden. En återkommande aktivitet är den vänortskonferens som arrangeras för de nordiska vänorterna vart annat år. Utöver vänortskonferensen har Uppsala kommun samarbeten med Baerum och Fredriksberg inom HR-området, med Tartu inom stadsutveckling och byggande samt med Minneapolis inom områdena skol- och lärarutbyte, näringslivskontakter och integrationsfrågor. Dessutom är Minneapolis intresserade av att lära mer av Uppsala kring hur vi arbetar med hållbar utveckling och klimatfrågor
- - Uppsala kommun har ett samarbete med Nanjing (Kina) och ett så kallat Memorandum of understanding, ett enklare samarbetsavtal, finns mellan städerna. Samarbetet med Nanjing baseras på frågor som är aktuella vid en viss tidpunkt och intensiteten i samarbetet varierar beroende på om det finns relevanta frågor att samverka kring eller ej
- - Uppsala kommun deltar i ett antal EU-finansierade projekt. En inventering av EU-projekt med deltagande från Uppsala kommun genomfördes sommaren 2013 och återfinns i **bilaga 4**
- - Uppsala kommun tar emot en hel del internationella besök främst från Asien och Östeuropa
- - Uppsala kommun är medlem i ett antal internationella nätverk med syfte att skapa möjligheter till ökat internationellt samarbete för kommunen. Några exempel är: Clean tech Scandinavia, European Network of Social Authorities, World Technopolis association och Major Cities of Europe IT users group.

Uppsala kommuns arbete med internationella frågor är decentraliserat. Varje kontor/förvaltning/bolag ansvarar själv för t.ex. omvärldsbevakning och för att tillvara ta de möjligheter till verksamhetsutveckling som EU-medlemskapet ger.

Olika verksamheters engagemang för internationella frågor varierar. En del är aktiva och använder t.ex. EU-medel i utvecklingsarbetet samt deltar i EU-projekt med internationella partners. Omvärldsbevakning av relevans sker på vissa håll inom kommunen men det är för sritt för att säga att bevakningen är heltäckande. Även om många verksamheter har en bra bevakning inom sina respektive ämnesområden sker ingen bevakning av relevanta internationella frågor som är kommunövergripande.

För Uppsala innebär utvecklingen mot allt mer globaliserad och integrerad omvärld stora

möjligheter. Dels för utvecklingen av kommunens egna verksamheter och dels för Uppsala i stort genom att nya möjligheter för utveckling skapas av nya växande marknader, ökad handel och ökat internationellt samarbete. Samtidigt ökar också konkurrensen om företagsetableringar, investeringar, arbetskraft och besökare.

För att möta utmaningar och tillvarata möjligheter behöver Uppsala kommun växla upp det internationella arbetet och skapa mer dynamiska arbets- och samarbetsformer som effektivt utnyttjar möjligheter för verksamhetsutveckling, omvärldsbevakning och positionering. Ökad kommunövergripande samordning i arbetet med att bevaka aktuella EU-frågor och i arbetet med att tillvarata möjligheter till delfinansiering från EU av kommunens utvecklingsprojekt ska bidra till verksamhetsutveckling och kostnadseffektivitet. En nya internationell policy ska ligga till grund och skapa möjligheter för detta.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Lena W Jansson
Informationschef

Handläggare
Christian Dahlmann

Datum
2014-02-12

Diarienummer
KSN-2014-0129

Policy för internationellt arbete i Uppsala kommun

Syfte

Uppsala kommuns policy för internationellt arbete syftar till att skapa en gemensam plattform och referensram för kommunens internationella arbete.

Vision och mål

- Uppsala kommuns internationella arbete bidrar till att uppfylla de kommunövergripande målen som årligen fastslås i kommunens övergripande styrdokument IVE, inriktning verksamhet och ekonomi
- Relevanta internationella dimensioner vägs in i de politiska beslut som fattas
- Uppsala kommun är en betydelsefull aktör, främst på den europeiska arenan för att gynna sina intressen och för att bidra med goda erfarenheter och exempel
- Uppsala kommun medverkar aktivt i utvecklingen av i första hand de delar av EU som påverkar regional och kommunal nivå och i andra hand i övriga internationella processer, verksamheter/funktioner som har inverkan på Uppsala kommun och den närliggande regionen
- Uppsala är ett förstahandsalternativ för etablering av internationella företag och organisationer för verksamhet i Europa och som destination för internationell turism
- Uppsala är en av Europas ledande städer för internationella möten och evenemang
- Det internationella arbetet kommer den enskilde medborgaren till del genom att det skapar ett mervärde för Uppsalas innevånare och näringsliv.

För att nå uppsatta mål och vision inriktas Uppsala kommuns internationella arbete på tre områden: Verksamhetsutveckling, Näringslivsutveckling och positionering samt Bevakning och påverkan.

Verksamhetsutveckling

Internationellt arbete i detta perspektiv utvecklar och stärker den kommunala verksamheten och dess personal för att på bästa sätt nå Uppsala kommuns övergripande mål. Förvaltningar

och bolag deltar i relevanta internationella projekt som ligger i linje med ordinarie kommunal verksamhetsutveckling och får därmed ta del av utvecklingsmedel och andra internationella aktörers erfarenheter och kunskaper för att utveckla kommunens verksamheter när det gäller såväl kvalitet som effektivitet.

De möjligheter till samarbeten och finansiering av utvecklingsprojekt som erbjuds genom EU:s fonder och program ska särskilt tillvaratas. Det ska finnas en tydlig koppling till den planerade verksamhetsutvecklingen.

Näringslivsutveckling och positionering

Tillväxt i Uppsalas näringsliv är en förutsättning för kommunens utveckling. Internationellt arbete syftar i detta sammanhang till att skapa kontakter, attrahera investeringar, öka kunskapsspridning, öppna dörrar för näringslivet samt skapa goda förutsättningar för företag att verka internationellt.

Positionering av Uppsala internationellt tydliggör varumärket Uppsala som en stad med ett positivt näringslivsklimat: ett attraktivt område för befintliga företag och för företagsetableringar.

Marknadsföring av Uppsala som destination för internationell turism är av väsentlig betydelse och skapar underlag för utveckling av besöksnäringen och genererar arbetstillfällen. Internationella möten och evenemang medför både en positiv marknadsföring och ett främjande av näringslivet.

Samverkan med akademi, näringsliv och andra offentliga aktörer eftersträvas vid positionering av Uppsala internationellt.

Bevakning och påverkan

Uppsala kommun är i högsta grad beroende av utvecklingen i omvärlden. Lagstiftning, influenser och händelser i omvärlden påverkar direkt eller indirekt Uppsalas utveckling och tillväxt. Därför är det av stor vikt att tidigt ha en god bevakning inom de områden som kan komma att påverka kommunen.

Uppsala kommuns nämnder och bolag ansvarar för bevakning och påverkan av sina respektive verksamhetsområden inom och utanför EU. Uppsala kommun är aktiv och driver kommunens intressen i de organisationer och nätverk som kommunen väljer att engagera sig i

Handläggare
Christian Dahlmann

Datum
2014-01-28

Diarienummer
KSN-2014-0129

Riktlinjer för Uppsala kommuns internationella arbete

Utgångspunkter

Uppsala kommuns policy för internationellt arbete med tillhörande riktlinjer ska användas för prioriteringar bland de engagemang som initieras på verksamhetsnivå och de förfrågningar till internationellt samarbete som kommer från andra regioner, städer och organisationer. Policyn och riktlinjerna är kommunövergripande och ligger till grund för samtliga nämnders och bolags internationella arbete.

Det internationella arbetet ska alltid kunna härledas till att det leder till konkret nytta för Uppsalaborna. Det innebär att det internationella arbetet ska skapa förutsättningar för att kommunen ska kunna erbjuda bättre och mer kostnadseffektiv service till invånarna och för att Uppsala ska ha en fortsatt hög och långsiktigt hållbar tillväxt och sysselsättning.

Arbetsätt

Det internationella arbetet ska präglas av öppenhet, initiativkraft, långsiktighet, framförhållning och ömsesidig nytta för deltagande parter. Möjligheten att samverka med redan etablerade kontakter ska undersökas innan nya kontakter tas. Nyttan för Uppsala kommun ska alltid vara prioriterat kriterium vid val av samarbetspartners.

Uppsala kommun ska hålla en hög standard i det internationella arbetet bland annat genom kompetent personal och effektiv organisation. På samma sätt som andra aktiviteter ska arbetet planeras, budgeteras, beslutas, dokumenteras och utvärderas. Internationellt arbete ska inarbetas i den löpande planerings- och uppföljningsprocessen. I sina verksamhetsplaner, som föreläggs nämnderna, ska förvaltningarna redogöra för de internationella prioriteringar som ska gälla under året. Arbetet redovisas sedan i årsredovisningen. Större åtaganden ska uttryckligen behandlas i plan- och uppföljningsdokument.

Kommunen ska vara aktiv och driva dess intressen i de organisationer och nätverk som man väljer att engagera sig i utifrån verksamhetsnyttan.

Inriktningar

För att nå uppsatta mål och vision inriktas Uppsala kommuns internationella arbete på tre områden: Verksamhetsutveckling, Näringslivsutveckling och positionering samt Bevakning och påverkan.

Utifrån inriktningen om *verksamhetsutveckling* läggs följande riktlinjer fast för arbetet:

- Uppsala kommuns nämnder och bolag ska inhämta kunskap från och lära av andra städer och regioner inom respektive verksamhetsområde för att utveckla kommunens verksamheter när det gäller såväl kvalitet som effektivitet
- I valet av samarbetspartner och medlemskap i internationella organisationer och nätverk ska sakfrågan och nyttan för verksamheten styra
- När Uppsala kommuns nämnder eller bolag deltar i eller driver EU-projekt ska det finnas en tydlig koppling till den planerade verksamhetsutvecklingen

Utifrån inriktningsmålet *näringslivsutveckling och positionering* läggs följande riktlinjer för arbetet fast:

- Positionering av Uppsala internationellt tydliggör varumärket Uppsala som en stad med ett positivt näringslivsklimat: ett attraktivt område för befintliga företag och för företagsetableringar
- Det internationella arbetet inom detta område bidrar till att uppfylla inriktningsmålen i Uppsala kommuns näringslivsprogram
- Samverkan med akademi, näringsliv och andra offentliga aktörer eftersträvas vid positionering av Uppsala internationellt

Utifrån inriktningsmålet *bevakning och påverkan* läggs följande riktlinjer för arbetet fast:

- Uppsala kommuns nämnder och styrelser ansvarar för aktiv bevakning och eventuell påverkan av sina respektive EU-policyområden
- Uppsala kommun är aktiv och driver kommunens intressen i de organisationer och nätverk som kommunen väljer att engagera sig i

Ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige antar policy för internationellt arbete i Uppsala kommun och beslutar om nya formella vänorter. Kommunfullmäktiges presidium företräder kommunen vid sådan internationell representation som inte är ett led i kommunstyrelsens ansvar enligt nedan. Kommunfullmäktiges presidium och kommunstyrelsens presidium skall i samråd avgöra vilken representation som är att hänföra till kommunstyrelsen ansvar respektive kommunfullmäktiges presidiums ansvar.

Kommunstyrelsen ansvarar, med Uppsala kommuns policy för internationellt arbete som grund, för den löpande hanteringen och uppföljningen av övergripande internationella frågor, projekt och aktiviteter. Kommunstyrelsen företräder tillsammans med kommunfullmäktiges presidium Uppsala kommun vid internationell representation beroende på arrangemang och sammanhang

Kommunledningskontoret är kommunstyrelsens resurs för verkställande av Uppsala kommuns policy för internationellt arbete. Kontoret ansvarar för samordning av det internationella arbetet såväl internt som externt, informationsspridning, kompetensutveckling och utbildning. Handlingsplaner som revideras varje år i anslutning till IVE-beslut är instrument för att genom internationellt arbete uppnå de kommunövergripande målen.

Nämnder, förvaltningar och bolag har ansvar för genomförande av den internationella strategin inom ramen för sitt verksamhetsområde. I detta ingår även att ta ekonomiskt ansvar i nämndens och förvaltningens budget för internationellt arbete. Respektive nämnd, förvaltning och bolag ansvarar för hanteringen av internationella projekt inom respektive verksamhetsområde. Det avser den totala projekthanteringen inklusive förankring, bedömning av ändamålsenlighet, budget, projektorganisation, genomförande och uppföljning. Nämnder, förvaltningar och bolags internationella arbete redovisas till kommunledningskontoret för en årlig sammanställning.

Ett internt internationellt nätverk bildas av kontaktpersoner från respektive förvaltning och bolag. Nätverkets medlemmar ska utvecklas kompetensmässigt och vara informations och kunskapsförmedlare för att tillsammans med kommunledningskontoret och internationella enheten stimulera förvaltningarna i det internationella arbetet. Kommunledningskontoret är sammankallade i det internationella nätverket.

Internationell Strategi

Utgångspunkt:

Uppsala kommun ska vara internationellt aktiv

Det internationella arbetet ska tjäna medborgarna, samt ske till gagn för, och i samverkan med, såväl kommun, näringsliv, akademi och andra väsentliga aktörer i samhället.

Strategier:

Inriktning:

Uppsala kommuns internationella arbete ska:

- öka den regionala tillväxten
- främja de kommunala verksamheternas utvecklingskraft
- stärka bilden av Uppsala internationellt
- bidra till en långsiktigt hållbar utveckling – ekologiskt, ekonomiskt, socialt
- bidra till fred, demokrati och frihet

Samverkan med övriga aktörer

- Kommunen eftersträvar en god samverkan i internationella frågor med övriga aktörer i kommunen och regionen
- Kommunen främjar övriga Uppsalaaktörers verksamhet och utvecklingssträvanden genom att, i samverkan, ge draghjälp åt deras internationella aktiviteter
- Samverkan avser aktiviteter som äger rum såväl utomlands som i Uppsala

Relationer

relationer som är resultatnriktade och gäller specifika samarbetsområden prioriteras, varvid avtal eller projekt eftersträvas

- kontakter inom EU, samt inom starka tillväxtmarknader eller marknader i övrigt där vårt näringsliv har starkt intresse av att närvara, prioriteras
- befintliga vänorts- och kontaktorsrelationer vidmakthålls, fördjupas och moderniseras
- nya vänortsavtal kan ingås efter noggrant övervägande och med tydligt syfte, samt efter samråd med näringsliv, akademi och andra väsentliga aktörer

EU-arbetet

- Möjligheterna till kompetensutveckling, verksamhetsutveckling och ekonomisk tillväxt genom EU-projekt tas aktivt tillvara
- En god kunskap om hur EU påverkar kommunen genom lagstiftning och direktiv eftersträvas
- En god kunskap om vilka möjligheter som EU erbjuder i form av utlysningar av projektmedel eftersträvas
- Verksamheterna söker målmedvetet efter mervärden genom deltagande i EU-projekt
- Varje verksamhet har ett eget ansvar för arbetet gentemot EU inom sitt respektive ansvarsområde

Internationella besök

- Inkommande besök tas om hand på ett professionellt sätt genom att samordning sker såväl internt som med andra samhällsaktörer i Uppsala
- Varje besök kommunen tar emot nyttjas som ett tillfälle till ömsesidigt lärande och utvecklade av relationer till nytta för båda parter

Information till kommunmedborgarna

Kommunmedborgarna har god tillgång till information om

- kommunens internationella arbete och internationella kontakter
- hur kommunen arbetar gentemot EU
- resultaten av det internationellt inriktade arbetet

Intern samordning, roller och ansvar

- Styrmodellen ska följas när det gäller ansvaret för och inriktningen av det internationella arbetet. Detta innebär att:
  - o KS ansvarar för internationellt arbete med syftet ekonomisk och regional utveckling

- Uppdragsnämnderna ansvarar för internationellt arbete med syftet att stärka verksamheternas utvecklingskraft
- Produktionsnämnderna och de kommunala bolagen ansvarar för internationellt arbete med syftet att stärka verksamheternas utvecklingskraft, i synnerhet genom kompetens- och effektivitetshöjning
- Kommunens internationella arbete effektiviseras internt genom lättillgängliga informationssystem, samordnande rutiner och tydlighet i rollfördelning

Det arbete som har internationella kopplingar kommer hela den kommunala organisationen till godo, genom att erfarenheterna förmedlas på ett strukturerat och effektivt sätt

Inventering av EU-projekt

Utbildning och arbetsmarknadsnämnden

Projekt	Syfte	Tid	Målgrupp	Projektägare	Samverkanspartner	Budget	Finansiär	Kontakt
Romané Bučá	Syftet med projektet är att förbättra romers möjlighet att komma in och bli integrerade på den svenska arbetsmarknaden.	20111101 - 20140630	Romer	Sensus Stockholm Gotland	AF, Eskilstuna kommun, Sundbybergs folkhögskola, Stockholm stad, M fl.	51 920 840 kr	ESF-rådet Eskilstuna kommun Stockholm stad Uppsala kommun Arbetsförmedlingen Samordningsförbundet i Uppsala (Uppsala delprojekt)	Caroline Mahdavi 018-7277244
NUEVO – K2	Kortaste vägen till arbetsmarknaden Genom en effektiv lärplattform, kunskaps- och erfarenhetsutbyte som ger avtryck i alla kommuners ordinarie verksamheter kommer möjligheterna bryta människors utanförskap att öka.	20120116 - 20140630	Arbetslösa i åldern 16-64 år, som riskerar att fastna i ekonomiskt bistånd under en lång tid och som är i behov av nya eller ökade resurskrävande insatser för att bli självförsörjande.	Örebro kommun	Norrköpings kommun, Uppsala kommun, Eskilstuna kommun, Västerås stad, Örebro kommun och Karlstads kommun Arbetsförmedlingen	88 249 636 kr	ESF-rådet Norrköpings kommun, Uppsala kommun, Eskilstuna kommun, Västerås stad, Örebro kommun och Karlstads kommun Arbetsförmedlingen	Hero Ramazanali 018-7275844
NUEVO Kompetens	Projektets syfte är att skapa en gemensam plattform för lärande inom och mellan myndigheter, organisationer och andra aktörer.	20120116 - 20131231	Anställda på statliga och kommunala verksamheter inom socialtjänst, arbetsmarknad och utbildning, i Norrköping, Uppsala, Eskilstuna, Västerås och Örebro. Politiker och chefer i de olika aktörernas myndigheter, organisationer och företag. Regionala företrädare för ovanstående verksamhetsområden. Intresseorganisationer som SKL och HSO. Samordningsförbund. Företagarföreningar.	Örebro kommun	Norrköpings kommun, Uppsala kommun, Eskilstuna kommun, Västerås stad, Örebro kommun och Arbetsförmedlingen	7 418 920 kr	ESF-rådet	Ulrika Rosvall 018-7278687

Projekt	Syfte	Tid	Målgrupp	Projektägare	Samverkans- parter	Budget	Finansiär	Kontakt
Athena	Att Uppsala kommun, Landstinget i Uppsala län via Uppsala Universitet och Arbetsförmedlingen ska hitta effektiva samverkansformer och metoder för att arbeta med målgruppen kvinnor med utländsk bakgrund.	20120601-20140630	Kvinnor mellan 25-54 år med utländsk bakgrund som under minst sex månader uppburit försörjningsstöd .	Uppsala kommun	Uppsala universitet Landstinget i Uppsala län Arbetsförmedlingen	13 837 607 kr	ESF-rådet Uppsala kommun Arbetsförmedlingen Uppsala universitet Samordningsförbundet i Uppsala län	Ladan Moussavian- Ekman 018-7275242
Vägen ut	Att bli bättre på att möta och arbeta med människor i utanförskap och att förbättra klienters möjligheter till självständighet och minska deras behov av samhällets stödinsatser.	20110801-20130731	Anställda inom Socialtjänst-socialbidrag UAK	Uppsala kommun		1 667 506 kr	ESF-rådet	Johanna Nyman 018-7275843

Nämnden för hälsa och omsorg

Projekt	Syfte	Tid	Målgrupp	Projektägare	Samverkans- parter	Budget	Finansiär	Kontakt
WOM-power	<p>Detta projekt syftar till att ge kvinnor, offer eller möjliga offer för våld i hemmet, verktyg och möjligheter för att skydda sig mot våld i hemmet. Projektet anordnar utbildningar, information och rådgivning för kvinnor i syfte att skapa en skyddande miljö för dem inom familjen och i samhället.</p>	2013-01-01- 2014-12-31		Romanian society for Lifelong Learning	Uppsala kommun och projektpartners i Spanien, Grekland och Österrike	556.203,89 EURO	EU-kommissionen och DAPHNE programmet	<p>MAGNUS JOHANNESSON</p> <p>Kontoret för hälsa vård och omsorg</p> <p>Telefon: 073 809 18 61</p>

Kommunstyrelsen

Projekt	Syfte	Tid	Målgrupp	Projektägare	Samverkans-parter	Budget	Finansiär	Kontakt
EXPAT	För att bibehålla och öka konkurrenskraften i Östersjöregionen, behöver vi kunnig och utbildad utländsk arbetskraft. Regionen är idag en relativt attraktiv men vi drar inte full nytta av den internationella kompetens som flyttar hit.. Projektet Expat tittar närmare på de faktorer som hindrar smidig ankomst och god livskvalitet för utländsk kompetens som flyttar hit och utvecklar metoder och lösningar för att förbättra arbetet inom detta område.	2012-01-01 – 2013-12-31		Uusimaa Regional Council	<p><i>Sverige:</i> Uppsala kommun</p> <p><i>Finland:</i> Laurea University of Applied Sciences</p> <p>Culminatum Innovation Oy</p> <p>Regional Council of Southwest Finland</p> <p>Turku Science Park Oy Ltd</p> <p><i>Lettland:</i> Riga Planning Region</p> <p>University of Latvia</p> <p><i>Estland:</i> Institute of Baltic Studies</p> <p>e-Governance Academy</p>	1.3 M €	80% från EU-kommissionen och programmet Interreg IVC. 20% från projektpartners.	Inger Christofferson 7271319